

Saksbehandler: Kristin Benestvedt

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
013/21	Hovedutvalg oppvekst og kultur	21.04.2021

Organisering av skolefritidsordningen (SFO) i Karmøy kommune

Kommunalsjef oppvekst og kultur sitt forslag til vedtak:

Hovedutvalg oppvekst og kultur vedtar følgende:

- Start- og sluttidene på SFO opprettholdes som de er i dag. SFO åpner kl. 07.00 og stenger kl. 16.30.
- Eksisterende modeller med hele- og halve plasser på SFO endres. Det innføres hele plasser og ettermiddagsmodeller.
- Kommunens lokale ordninger med foreldrebetaling og moderasjonsordninger avvikles. De nasjonale ordningene som er innført overlapper og ivaretar disse.
- Dagens ferieavvikling med 4 uker stengt om sommeren videreføres, men perioden forskyves slik at det holdes stengt hele juli måned. I dagens ordning holder SFO stengt fra 15. juli til 15. august.

Hovedutvalg oppvekst og kultur 21.04.2021:

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

HOK- 013/21 Vedtak:

Hovedutvalg oppvekst og kultur vedtar følgende:

- Start- og sluttidene på SFO opprettholdes som de er i dag. SFO åpner kl. 07.00 og stenger kl. 16.30.
- Eksisterende modeller med hele- og halve plasser på SFO endres. Det innføres hele plasser og ettermiddagsmodeller.
- Kommunens lokale ordninger med foreldrebetaling og moderasjonsordninger avvikles. De nasjonale ordningene som er innført overlapper og ivaretar disse.
- Dagens ferieavvikling med 4 uker stengt om sommeren videreføres, men perioden forskyves slik at det holdes stengt hele juli måned. I dagens ordning holder SFO stengt fra 15. juli til 15. august.

Lovgrunnlag:

Opplæringslova kapittel 9A - Elevane sitt skolemiljø § 9 A-1

Kapitlet her gjeld for elevar i grunnskolen og den vidaregåande skolen. Kapitlet gjeld òg for elevar som deltek i leksehjelpordningar og i skolefritidsordningar, med unntak av §§ 9 A-10 og 9 A-11.

§ 9 A-2. Retten til eit trygt og godt skolemiljø

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring.

Opplæringslova kapittel 13 – Ansvar til kommunen, fylkeskommunen og staten

§ 13-7. Skolefritidsordninga sier at: "Kommunen skal ha eit tilbod om skolefritidsordning før og etter skoletid for 1.-4. årstrinn, og for barn med særskilte behov på 1.-7. årstrinn".

....."Kommunen kan krevje utgiftene til skolefritidsordninga dekte gjennom eigenbetaling frå foreldra".

Opplæringsloven krever at kommunene har et tilbud om SFO, men legger ingen føringer for hvordan dette skal organiseres. Dette overlates til kommunene. Karmøy kommune ønsker å ha et SFO-tilbud som møter innbyggernes behov på best mulig måte. Det er naturlig å sammenligne seg med nærliggende kommuner når tilbudet skal organiseres.

Saksutredning:

Viser til oversendelsesforslag 7, framsatt av Svanhild Andersen (AP) i sak 11/20- eventuelt-kommunestyret 10.02.20. Hun ber om at rådmannen kan vurdere utvidede åpningstider for SFO morgener og ferieavvikling om sommeren. Det foreslås å undersøke ulike ordninger i andre kommuner med bakgrunn i å se på ordninger som bidrar til at foreldre kan få SFO åpningstider som kan samkjøres med arbeidstider for de som jobber turnus, og se på en ferieavvikling mer lik den som barnehager har (3 ferieuken om sommeren).

I Formannskapsmøtet 22.06.2020 svarte rådmannen at sektor skole har undersøkt åpningstidene og ferieavviklingen for SFO i Haugesund og Tysvær kommune. Disse kommunene grenser til Karmøy og er naturlige å sammenligne seg med. Åpningstidene er like i disse tre kommunene. Alle tre kommunene har også stengt en måned om sommeren. Karmøy har stengt fra 15. juli til 15. august, de andre to har stengt i juli måned. Å legge til rette for ulike turnusordninger ville også medført høyere kostnader til drift. Dersom SFO skal åpne tidligere om morgenen og/eller holde åpent senere på ettermiddagen, ville det krevd mer ressurser til bemanning. Slik situasjonen er nå skal SFO i Karmøy kommune være selvfinansierende. Utvidet åpningstid ville medført høyere foreldrebetaling. Det har tidligere kommet innspill, også politisk, om at SFO ordningen i Karmøy allerede oppleves som kostbar for de foresatte. Det medfører at det på nåværende tidspunkt ikke er midler til å utvide åpningstidene ytterligere.

Dagens SFO-tilbud i Karmøy kommune og foreslåtte endringer:

Karmøy kommune har pr. i dag fire ulike SFO-tilbud å velge mellom. De ulike tilbudene er:

- Hel plass fra kl. 07.00 til kl. 15.00
- Delt plass til fra kl. 07.00 til kl. 15.00 (to dager en uke, tre dager neste uke osv.)
- Hel plass fra kl. 07.00 til kl. 16.30
- Delt plass fra kl. 07.00 til kl. 16.30 (to dager en uke, tre dager neste uke osv.)

Nærliggende kommuner, som Haugesund og Tysvær, har en litt annen ordning. De har ikke delte plasser på samme måte som Karmøy, men tilbyr ettermiddagsmodeller, for de som ikke trenger SFO om morgenen. Karmøy kommune har fått henvendelser fra en del foresatte som etterlyser

samme ettermiddagsmodell som nabokommunene. Det virker som den løsningen er mer i tråd med dagens samfunnsutvikling, foresattes behov og arbeidssituasjon. Kommunalsjef oppvekst og kultur ønsker å møte innbyggernes behov på en bedre måte og foreslår dermed å endre dagens SFO tilbud. Følgende forslag til tilbud foreslås:

- Ettermiddagsmodell 1 (Skoleslutt – til kl. 15.00)
- Ettermiddagsmodell 2 (Skoleslutt – til kl. 16.30)
- Full modell 1 (morgen+ ettermiddagsmodell 1 til kl. 15.00)
- Full modell 2 (morgen+ ettermiddagsmodell 2 til kl. 16.30)

Ferieavvikling:

Som nevnt i Formannskapsmøtet 22.06.2020 har Karmøy stengt en måned om sommeren. Det har også nabokommunene Haugesund og Tysvær. Tidsperioden som holdes stengt er noe forskjøvet i Karmøy sammenlignet med de andre kommunene. Karmøy har pr. nå stengt fra 15. juli til 15. august, mens nabokommunene har stengt hele juli måned.

Kommunalsjefen ønsker å innføre samme ordning som nabokommunene, og holde stengt i juli måned. Hovedgrunnen til at Karmøy ønsker denne endringen er for å sikre en enda tryggere overgang fra barnehage- til skole og SFO. Dersom SFO året starter 1. august kan skolestarterne ha en tilvenningsperiode på SFO før skolestart, heller enn å gå tilbake til barnehagen etter endt sommerferie.

Foreldrebetaling og moderasjonsordninger:

“Kommunen kan krevje utgiftene til skolefritidsordninga dekte gjennom eigenbetaling frå foreldra” (Oppl.l §13-7).

I Karmøy kommune dekkes utgiftene til skolefritidsordningen i hovedsak gjennom egenbetaling fra foresatte. Betalingssatsene blir fastsatt av kommunestyret, og det kreves betaling for 11. mnd. i året. Karmøy kommune har søskenmoderasjon i skolefritidsordningen med 50 % på gjeldende satser fra og med barn nummer to. Søkere med bruttoinntekt under 3G kan søke om redusert foreldrebetaling. Barn med særskilte behov 5. – 7. trinn har friplass.

1.august 2020 innførte regjeringen to nasjonale moderasjonsordninger for SFO. En inntektsavhengig ordning med redusert foreldrebetaling i SFO for husholdninger med elever på 1. og 2. trinn. Ordningen med redusert foreldrebetaling i SFO vil slik det ser ut i budsjettinnstillingene til statsbudsjettet 2021 utvides til også å gjelde 3. og 4. trinn fra høsten 2021. Den andre er gratis SFO for elever med særskilte behov på 5. og 7. trinn. Ordningene er regulert i forskrift til opplæringsloven kapittel 1B om skolefritidsordningen. I merknad til §1 B-1 slås det fast at kommunen skal ha en ordning som kan tilby reduksjon i foreldrebetalingen, slik at den per barn utgjør maksimalt seks prosent av inntektene til husholdningen. Det er ikke en forutsetning at barnet har heltidsplass for at foreldrene skal omfattes av ordningen. Det betyr at foreldrebetalingen for en deltidsplass skal beregnes på samme måte som for en heltidsplass, og at det skal gis moderasjon dersom foreldrebetalingen overstiger seks prosent av husholdningens samlede inntekt.

Kommunalsjefen mener de nasjonale ordningene overlapper kommunens lokale ordninger om betalingsreduksjon. Det foreslås derfor at ordningene med søskenmoderasjon og redusert foreldrebetaling for de med inntekt under 3G avsluttes.

Innspillsrunde:

Saken om forslag til endringer av organiseringen av SFO i Karmøy kommune ble sendt ut til berørte parter for innspill. Følgende instanser ble bedt om å sende inn innspill til endringer i organiseringen av skolefritidsordningen i Karmøy kommune:

- Alle barneskoler i Karmøy kommune

- Alle ungdomsskoler i Karmøy kommune
- Karmøy KFU
- Skolenes Landsforbund
- Fagforbundet
- Delta
- Utdanningsforbundet
- Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Karmøy ungdomsråd

Skolene ble også oppfordret til å la samarbeidsutvalgene og elevrådene få mulighet til å gi innspill i saken.

Da fristen for å komme med innspill i saken var utløpt, var det kommet inn tre innspill. Innspillene var fra henholdsvis Karmøy KFU, miljøarbeiderne på Avaldsnes skole og Sevland FAU. Innspillene i sin opprinnelige form ligger vedlagt i saken.

Oppfølging av innspill i saken:

Karmøy KFU er positive til at det foreslås å ha SFO åpen i august før skolestart. De spiller ellers inn at det er ønskelig å ha et tilbud også i juli, evt. å kun ha stengt i fellesferien. Karmøy KFU spiller også inn at for å møte innbyggernes behov bør åpningstidene utvides, for å tilpasses foresattes arbeidstider. De foreslår å ha åpent på SFO fra kl.06.45, og å utvide den ene modellen til kl.15.15. De påpeker også at noen kan ha behov for deltids- og turnusordning.

Slik kommunalsjefen ser det vil det kreve økt ressursbruk å imøtekomme innspillene til Karmøy KFU. Prisene på SFO er som nevnt i saksutredningen allerede høye, og ordningen skal i hovedsak være selvfinansierende. Det foreslås derfor ikke å åpne for dette på nåværende tidspunkt.

Miljøarbeiderne ved Avaldsnes skole ser også fordelene med å ha en tilvenningsperiode på SFO i august før skolestart. De er imidlertid skeptiske til at barnefamilier må ha ferie i juli, ettersom en del reisemål er dyrere på det tidspunktet. De foreslår å ha stengt hele uker, f.eks 28,29,30 og 31.

Kommunalsjefen har vurdert innspillene fra miljøarbeiderne på Avaldsnes, men står på forslaget om å holde stengt i juli måned. Hovedårsaken til det er å sikre en trygg og god overgang fra barnehage til skole og SFO. I tillegg er det praktisk å samkjøre ferieavviklingen med nærliggende kommuner. I og med at kommunene ligger tett, er det foresatte og ansatte som jobber på tvers av kommunegrensene. Felles ferieavvikling på tvers av kommunegrensene vil gjøre det lettere å samkjøre barnas- og foresattes ferie.

FAU på Sevland skole har innspill på at fleksibiliteten vil bli mindre dersom modellen med halv plass endres. De stiller spørsmål til hvordan dette vil påvirke skilte foreldre med delt samvær, hvor kun den ene av foreldrene trenger SFO. Ut over dette ser Sevland FAU mange fordeler med de nye forslagene, som for eksempel innføring av ettermiddagsmodeller og sommerstengt i hele juli. De stiller seg positive til disse endringene.

Kommunalsjefen ser at det å velge en løsning framfor en annen kan medføre konsekvenser for noen. Han mener likevel at løsningene som er presentert i denne saken totalt sett vil gi et bedre tilbud til befolkningen i Karmøy kommune. Den nye løsningen vil være tilsvarende tilbudene i nærliggende kommuner, og mer i tråd med dagens samfunnsutvikling, foresattes behov og arbeidssituasjon.

Konklusjon:

Kommunalsjefen foreslår å iverksette de foreslåtte endringene fra 01.08.2022. Sektor skole har forhørt seg med rektorene på barneskolene i Karmøy om, hvorvidt og når endringene eventuelt er praktisk gjennomførbare. Rektorene var positive til endringsforslagene. De påpekte imidlertid at

overgangen til ettermiddagsmodeller mest sannsynlig vil medføre flere barn hver dag på SFO. Det krever økt ressursbruk. Den økonomiske situasjonen i karmøyskolen for skoleåret 2021/2022 er preget av stramme budsjetter. Det betyr at skolene har lite handlingsrom, og vil få utfordringer med å tilby et forsvarlig tilbud på SFO til flere elever enn det som er budsjettet med. Hvis de får tid til å planlegge endringene fram mot skoleåret 2022/2023, kan de legge en langsiktig og forutsigbar plan for hvordan løse dette på en god måte for elever og ansatte.

Vedlegg:

Innspill til Organisering av Skolefritidsordningen i Karmøy kommune fra Karmøy KFU

Innspill på endringer i SFO tilbudet fra FAU ved Sevland skole

Innspill til organisering av SFO fra miljøarbeidere på Avaldsnes skole